

Aprobat în ședința Guvernului din _____2026

Decizia protocolară nr. _____/2026

AVIZ

la proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (inițiativa legislativă nr. 153 din 7 mai 2025)

Guvernul a examinat proiectul de lege privind modificarea Legii nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj (inițiativa legislativă nr. 153 din 7 mai 2025) și comunică următoarele.

Inițiativa legislativă este înaintată în temeiul prevederilor art. 73 din Constituția Republicii Moldova și art. 47 din Regulamentul Parlamentului, adoptat prin Legea nr. 797/1996.

Sub aspectul intenției de reglementare, proiectul de lege are drept scop susținerea persoanelor vârstnice cu venituri mici aflate în căutarea unui loc de muncă, prin instituirea unor măsuri suplimentare de stimulare a angajatorilor pentru încadrarea în muncă a acestei categorii de persoane.

În acest sens, proiectul prevede completarea art. 36 din Legea nr. 105/2018 prin introducerea unui nou alineat, care stabilește extinderea perioadei de subvenționare a locurilor de muncă de la 6 luni la 12 luni, concomitent cu stabilirea cuantumului subvenției la 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent, pentru persoanele șomere care, într-un termen egal sau mai mic de 5 ani, urmează să dobândească dreptul la pensie pentru limită de vârstă.

În acest context, Guvernul reține că implementarea proiectului de lege presupune alocarea unor surse financiare suplimentare din bugetul de stat. Potrivit calculelor estimate efectuate, implementarea proiectului implică cheltuieli suplimentare estimate la circa 2 227,9 mii lei (calculele se anexează), fără identificarea expresă a sursei de finanțare de către autorul inițiativei legislative, ceea ce contravine prevederilor art. 131 alin. (6) din Constituția Republicii Moldova, potrivit cărora nicio cheltuială bugetară nu poate fi aprobată fără stabilirea sursei de finanțare.

Totodată, nota de fundamentare nu conține o analiză suficientă privind impactul financiar și sustenabilitatea măsurilor propuse pe termen mediu și lung, inclusiv în ceea ce privește numărul potențialilor beneficiari și implicațiile bugetare aferente. În acest sens, având în vedere caracterul recurent al cheltuielilor propuse, considerăm necesară o fundamentare economico-financiară detaliată,

inclusiv identificarea surselor de finanțare, în conformitate cu prevederile art. 17 din Legea nr. 181/2014 a finanțelor publice și responsabilității bugetar-fiscale.

Suplimentar, se constată că Legea nr. 105/2018 conține deja măsuri active de ocupare destinate persoanelor cu vârsta de peste 50 de ani, inclusiv mecanisme de subvenționare a locurilor de muncă. În acest context, autorii inițiativei nu au prezentat o analiză privind eficiența instrumentelor existente și nici argumente suficiente care să justifice necesitatea extinderii mecanismului actual în formula propusă sau instituirea unui regim distinct de subvenționare.

Totodată, proiectul nu reglementează suficient mecanismele de monitorizare și control privind acordarea subvențiilor, menținerea raporturilor de muncă pe perioada acordării suportului financiar și consecințele aplicabile în cazul încetării premature a raporturilor de muncă sau al utilizării necorespunzătoare a mijloacelor financiare alocate. În lipsa unor asemenea prevederi, există riscul aplicării neuniforme a mecanismului și al utilizării ineficiente a resurselor publice.

În același timp, se remarcă faptul că măsura propusă instituie un tratament diferențiat destinat unei categorii determinate de persoane aflate în căutarea unui loc de muncă, și anume persoanelor care urmează să obțină dreptul la pensie pentru limită de vârstă într-un termen de până la 5 ani. În acest sens, Ministerul Muncii și Protecției Sociale informează că, în etapa actuală, se află în proces de transpunere a Directivei 2000/78/CE a Consiliului din 27 noiembrie 2000 de creare a unui cadru general în favoarea egalității de tratament în ceea ce privește încadrarea în muncă și ocuparea forței de muncă, prin proiectul de lege cu numărul unic 181/MMPS/2026. Prin urmare, măsurile propuse necesită o evaluare suplimentară sub aspectul proporționalității și compatibilității acestora cu principiul egalității de tratament în domeniul ocupării forței de muncă, inclusiv în raport cu alte categorii de persoane aflate în situații comparabile de vulnerabilitate pe piața muncii.

În altă ordine de idei, se constată că argumentarea expusă la pct. 3.1 din nota de fundamentare nu este pe deplin corelată cu soluțiile normative propuse prin proiect, în special sub aspectul reglementării privind alocarea anuală a unui suport financiar în cuantumul pensiei minime pentru limită de vârstă, destinat susținerii persoanelor vârstnice care nu întrunesc condițiile necesare pentru stabilirea pensiei pentru limită de vârstă, inclusiv stagiul complet de cotizare.

În acest context, se relevă necesitatea corelării obiectivelor urmărite prin inițiativa legislativă cu soluțiile propuse și argumentarea expusă în nota de fundamentare, în vederea asigurării clarității și coerenței conceptuale a intervenției normative.

De asemenea, prevederea de la art. II alin. (1) al proiectului, care stabilește intrarea în vigoare a legii la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova, prin derogare de la termenul general prevăzut de Legea nr. 100/2017 cu privire la actele normative, este susceptibilă de a genera dificultăți de ordin administrativ și instituțional, în lipsa unui termen rezonabil necesar pentru

ajustarea cadrului normativ secundar și pregătirea mecanismelor de implementare.

În temeiul celor expuse, Guvernul nu susține proiectul de lege în redacția propusă, considerând necesară revizuirea substanțială a acestuia, inclusiv sub aspectul fundamentării financiare, a clarității mecanismului de implementare, a sustenabilității măsurilor propuse și a evaluării eficienței instrumentelor deja existente de promovare a ocupării forței de muncă.

Totodată, Ministerul Muncii și Protecției Sociale informează că, în perioada următoare, măsurile de ocupare reglementate de Legea nr. 105/2018 cu privire la promovarea ocupării forței de muncă și asigurarea de șomaj urmează să fie supuse unui proces de evaluare și analiză a eficienței acestora, context în care cadrul normativ existent ar putea fi revizuit prin operarea unor modificări și ajustări corespunzătoare. În cadrul acestui proces, Ministerul va examina inclusiv propunerile formulate în cadrul inițiativei legislative menționate, în vederea identificării unor soluții sustenabile, compatibile cu posibilitățile bugetare și conforme principiului egalității de tratament, care să contribuie la sporirea ocupării persoanelor aflate în dificultate pe piața muncii.

Calcule:

În condițiile cadrului normativ, angajatorul care încadrează în muncă un șomer cu vârsta de peste 50 de ani beneficiază de o subvenție lunară stabilită în cuantum de 80% din salariul de bază al angajatului, conform contractului individual de muncă, fără a depăși 50% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent.

Astfel, raportat la salariul minim pe țară în cuantum de 6 300 lei, valoarea minimă a subvenției constituie 5 040 lei lunar, iar plafonul maxim al subvenției pentru anul 2026 este de 7 736,05 lei, având în vedere că salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent constituie 15 472,1 lei, iar 50% din această valoare reprezintă 7 736,05 lei.

Prin urmare, pentru perioada actuală de subvenționare de 6 luni, cuantumul maxim al sprijinului financiar poate ajunge până la circa 46 416 lei pentru un șomer ($7\,736 \text{ lei} \times 6 \text{ luni}$).

În condițiile prevederilor propuse de autorii inițiativei legislative, cuantumul subvenției lunare ar constitui 4 641,6 lei, reprezentând 30% din salariul mediu lunar pe economie pentru anul precedent ($15\,472,1 \text{ lei} \times 30\%$).

Pentru întreaga perioadă de subvenționare de 12 luni, suma ar ajunge la circa 55 699,2 lei pentru un șomer ($4\,641,6 \text{ lei} \times 12 \text{ luni}$).

Astfel, diferența estimată de cheltuieli aferentă implementării proiectului de lege ar constitui circa 2 227,9 mii lei, calculată potrivit formulei:

$$(55\,699,2 \text{ lei} - 46\,416 \text{ lei}) \times 240 \text{ șomeri} = 2\,227,9 \text{ mii lei}$$